

nooit opgeeft, een scherpe controversalist. Het is ook bekend, dat hij er beschouwingen op na houdt over de gemeene gratie, in sommige opzichten gelijksoortig aan die van mannen, wier voorstellingen veroordeeld zijn door onze synode van 1924, en die uit oorzaak der voorstellingen niet langer bij de Christelijke Gereformeerde Kerken behoren. Wat erger is, Dr Schilder heeft, in antwoord op een vraag van één onzer predikanten, die hem onlangs in Nederland gesproken heeft, gezegd, dat hij voornemens was die geschillen in ons midden te bespreken.

Onze lezers verstaan nu, waarom wij ons over die voorgenomen visite van Dr Schilder ongerust maken. Zou het niet veel beter zijn haar uit te stellen tot na de vergaderingen van de algemeene synode der Gereformeerde Kerken in Nederland in Augustus 1939, wanneer de deputaten, die benoemd zijn om rapport uit te brengen over de gerezen geschillen, hun conclusies en adviezen zullen leveren? Waarom moet het vuur der controvers ook naar onze kerken worden overgedragen? Kan een weer-doen-opleven van het gemeene gratie geschil anders dan schadelijk zijn? Neen, we zijn niet bevreesd, dat Dr Schilder of iemand anders ons geloof in de besluiten over dit onderwerp in 1924 genomen, aan het wankelen zal brengen. Doch waarom zou deze kwestie heropend worden onder ons? Zal het den vrede en den opbouw der kerken bevorderen? Het schijnt vreemd, dat een theoloog uit een zusterkerk, die weet, waar onze kerken staan in deze kwestie, zou bedoelen om iets te zeggen, dat het welzijn onzer kerken in gevaar zou brengen, vooral als hij als gaat onder ons vertoelt.

Over een en ander schrijf ik zelf in „Kerkelijk Leven”. 't Spijt me voor prof. Hepp, dat de „Banner”-redacteur „Credo” noemt. Volgens „Credo” zelf staat dit blad „er buiten”. Beter waren zekere brochures vermeld geweest. „The Standard Bearer” (het orgaan dergenen, die in zake de „gemeene gratie” een eigen standpunt innemen) schrijft over de kwestie, die zorg blijkt te baren:

Motief van die persoonlijke blijdschap (over de overkomst), zoowel als van het besluit der genoemde mannenverenigingen (om uit te noodigen), was heelemaal niet een zekere overtuiging of hoop, dat Dr Schilder in ons geschil met de Christelijke Gereformeerde Kerken het stuk der gemeene gratie betreffend onze zijde zou kiezen.

Voor zulk een hoop of overtuiging, meenen wij, is er geen genoegzame grond.

Daaraan werd niet eens gedacht.

Hier denkt het blad blijkbaar evenals ds Zwier, die in „De (Am.) Wachter” niet alleen verheugd bleek over het komende contact, doch ook zelf reeds constateerde, dat er tusschen wat ik schreef en wat ds Hoeksema („Standard Bearer”-redacteur) leert, wel degelijk verschillen zijn. Geen wonder ook. In Amerika hing het gemeene-gratie-debat met bepaalde kwesties samen (uitverkiezing, roeping, enz.). Hier in Nederland zijn de zaken langs heel anderen weg op het tapijt gebracht. En als men nu eens niet denkt in de lijn van prof. Hepp, doch van de meeste andere mensen? Dan ziet men:

a. Schilder is het niet eens met een bepaald verdediger der gemeene gratie (Hepp);

b. Hepp is het niet eens met een bepaald verdediger der gemeene gratie (v. Baalen).

Wie nu concludeert:

het ééne commissielid is voor Amerika een bron van orrust, is het goeddeels met de dissenters eens, die moet dat ook van het andere commissielid verklaren. Is dat soms de bedoeling van „De Heraut”?

Zoo niet, wat wil het dan eigenlijk?

„The Standard Bearer” heeft nog een vraag:

En zou Dr Hepp ook invloed gehad hebben op den hoofdredakteur van „The Banner”? Neen, ik bedoel heelemaal niet, dat hij ds Kuiper zou hebben verzocht om zijn invloed te gebruiken om de komst van Dr Schilder te verhinderen. Maar we weten, hoe bezorgd Dr Hepp zich maakt over de handhaving van zijn zoo geliefd gemeene-gratie-theorie hier in Amerika. We herinneren ons, hoe hij tijdens ons geschil in 1922—24 over de gemeene gratie in correspondentie was met onze tegenstanders, zelfs een van zijn vreedelievende brochures over de kwestie schreef. We weten, hoe hij op de Synode van Amsterdam, 1936, er van sprak, dat de Nederlandsche Kerken door de loochening der gemeene gratie den Christelijke Gereformeerde Kerken geen slag in het aangezicht moesten geven. We weten ook, hoe hij in zijn jongste brochure over de Algemeene Genade Dr Schilder heeft aangevallen. En ds Kuiper, dat weten we ook, is een vriend van Dr Hepp, en put zijn kennis van den gang der zaken in Nederland hoofdzakelijk uit „De Heraut” en „Credo”. Is het dan zoo'n wonder, dat de vraag bij ons opkwam, of misschien ook thans Dr Hepp correspondentie voerde met mannen, die aan de controles zitten van de „steam-roller”, en althans heeft gewezen op het gevaar voor de gemeene gratie-leer, aan de komst van een man als Schilder verbonden?

Er is een essentieel verschil — zie boven — tusschen een slag in het aangezicht der Amerikaansche Kerken en een streep door enkele onrijpe stellingen van Prof. Hepp. Als men dat maar goed beseft, komt er veel terecht. Het is niet de eerste maal, dat stellingen van prof. Hepp van de tafel zijn genomen, na bestrijding in de pers, door Prof. Greijdanus.

Schranders.

Ds C. Veenhof citeert in „Haarlems Kerkblad” een artikel van Dr A. Kuiper uit „De Heraut” van 1898. Het begint aldus:

Schranders geloovigen hebben steeds den eisch erkend, om in de eerste plaats voor het voortbestaan en den bloei hunner kerk zorg te dragen, en dan onder kerk verstaan niet het mystieke Lichaam des Heeren,

niet de kerk in hare onzichtbaarheid, niet de kerk als organisme, neen, maar wel terdege die vormelijk uitkomende kerk, wier leden men op een boek vindt, aan wier hoofd opzieners staan, en die den heiligen Doop bedient aan de kinderen der geloovigen, om ze straks, na onderricht en belijdenis, met de ouders te verzamelen aan éénzelfde heilig Avondmaal.

Helaas wordt tegenwoordig wel eens voor „schranders” aangezien en voor „geestelijk”, wie precies den anderen kant uitgaat en redeneert.

De ouderling en de wedergeboren kinderen.

Ds C. A. Lingbeek heeft het over de opvoeding. Hij schrijft in het weekblad „De Geref. Kerk” iets over

de Ultra-Kuyperiaansche methode, die in onze jeugd nog onbekend was en dus nog betrekkelijk jong is. Met een voorbeeld kunnen wij haar het best teekenen. In zeker dorp, waar wij vertoefden, waren de kinderen van de „Doleerende school”, zoals men het noemde, op straat aan het spelen en ze maakten het daarbij zeker wel wat bont. Ten minste de ouderling der Gescheiden gemeente, die voorbij ging, scheen dat zoo te vinden, en hij wist niet beter daartegen te doen dan te vermanen: „kinderen, kinderen, past dat nu aan wedergeboren kinderen van onze gemeente?”

De ouderling zal wel niet te vinden zijn.

K. S.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Zestel te:

Arnhem (vac.-J. Douma): D. van Enk te Veenendaal; P. N. Kruijswijk te Hilversum; J. Overduin te Kampen; J. A. Schep te Bussum; Y. K. Vellenga te Meppel; J. Wymenga te Scheveningen.

Driel te:

Arnhem (vac.-Douma): J. Overduin te Kampen, J. A. Schep te Bussum en J. Wymenga te Scheveningen.

Tweel te:

Bellingwolde-Nieuwe Schans: G. J. de Leeuw, evangelisatiepredikant te Finsterwolde en Cand. T. Lopera, hulpred. te Winschoten. Gapinge: Cand. W. de Graaff, hulpred. te Zutphen en Cand. A. Verschoor, hulpred. te Naaldwijk. Naarden: Cand. W. Kreutzen te Laren (N.-H.) en Cand. C. H. Lindeboom te Utrecht.

Beroepen te:

Gapinge: Cand. W. de Graaff, hulpred. te Zutphen. Vrouwepolder: Cand. J. J. de Vries, hulpred. te Almelo. Wapenveld: H. Veltman te Doorspijk. Grijskerke (Z.): Cand. C. H. Lindeboom te Utrecht. Oldebroek: J. Oussoren te Spijkenisse.

Aangenomen naar:

Franecker: G. Brinkman te Idskenshuizen. Gaasterland: S. G. Bloem te Nierzijl. Wijhe (Ov.): Cand. J. S. Greidanus te Tzum (Fr.). De Krim (Ov.): K. Reenders te Ooltgensplaat.

Bedankt voor:

Kampen (vac.-H. H. Schoemakers): J. G. Adema te Zuidhorn. Wezep (Gld.): K. Reenders te Ooltgensplaat.

Intrede te:

Anna Paulownapolder: Cand. Jac. van Nieuwkoop. Tekst: Jex. 63:16. Rijssen: D. Bremmer. Tekst: Ef. 6:11 en 12. Zuilen: W. Schouten. Tekst: Joh. 1:1a en 4 en 5.

Afscheid van:

De Krim: D. Veenhuizen. Tekst: Openb. 22:20.

Voordracht Reserve-veldpredikers.

Door verschillende omstandigheden kunnen deputaten der Generale Synode der Geref. Kerken voor de geestelijke verzorging van onze militairen de bovengenoemde voordracht niet dadelijk in behandeling nemen. Dit wordt wel 1939.

De bereidwilligheid voor dezen arbeid is zoo groot, dat slechts enkelen van hen, die zich hebben opgegeven, op de voordracht zullen kunnen worden geplaatst.

Namens Deputaten,

A. H. VAN MINNEN, praeses.
T. J. HAGEN, scriba.

Kerstboodschap van de Elisabethode.

Deze Kerstboodschap — een blad van 12 pagina's — is door de commissies voor evangelisatie met groote animo ontvangen. Reeds zijn ver over de honderdduizend exemplaren besteld.

Dit blad, keurig geïllustreerd en verzorgd en spotgoedkoop (slechts veertien gulden per 1000 ex.) zal door den steun van het Tractaatgenootschap Filippus in 15000 ex. verspreid worden onder onze militairen in Nederland en Indië. In de kazernes en op de schepen, op afgelegen wachtposten en in barakken zal men ook de boodschap des heils kunnen lezen. Zijne Exc. Dr. H. Colijn, die voor dit nummer een bijdrage afstond, wijdt daarin een woord aan hen, die ver van huis in de eenzaamheid Kerstfeest vieren.

De administratie van dit blad is te Woerden, v. d. Valk Boumanlaan 4.

Præparatoir geëxamineerd en toegelaten tot den Dienst des Woords Cand. L. Dorst te Zoutkamp. Hij zal gaarne de Kerken dienen en een eventueel beroep in overweging nemen.

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK.

Beroepen te:

Harlingen: J. Tijmes te Nunspeet. Noordeloos: J. P. Geels te Drachten.

Bedankt voor:

Ede: L. S. den Boer te Arnhem. Zutphen: D. Biesma te Drogenham (Fr.).

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Bedankt voor:

Amsterdam-Noord: J. D. Barth te Dordrecht.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Appelscha: Cand. J. v. Bruggen te Amsterdam. Berkenwoude: Cand. M. J. W. Zevenboom te Zierikzee. Koudekerke (toez.): Ph. A. Warners te Serooskerke (W.). Koedijk: C. J. v. Royen te Watergang. Kooten: L. F. de Jong te Hornhuizen-Kloosterburen. Leens: J. Luchies te Valthormond. Nieuw-Buinen (toez.): J. W. van Barneveld te Zuidwold. Metslawier en Niewier: Cand. M. J. W. Zevenboom te Zierikzee. St. Janaga-Delfstrahuyzen: Cand. J. C. H. Jörg, hulpred. te Vorchten. Zevenbergen: F. G. Verweys te Beesd.

Aangenomen naar:

Berkenwoude: Cand. M. J. W. Zevenboom te Zierikzee. Delft: F. J. Pop te Neerbosch-Hees. Ijmuiden: L. Lagerwey te Tull en 't Waal. Langerak bez. de Lek: Cand. F. J. Sinke te Delft.

Bedankt voor:

Deventer (vac. ter Haar): G. J. de Nic te Veendam. Donkerbroek-Haule: Cand. M. J. W. Zevenboom te Zierikzee. Sprang: W. Bieshaar te Benthuisen. Metslawier en Niewier: Cand. M. J. W. Zevenboom te Zierikzee. Weesp: Y. Alkema te Aalsmeer.

Intrede te:

Wansverd: J. van Rootselaar. Tekst: 2 Petr. 1:19.

Hulprediker. Te Zeist is tot hulprediker benoemd de heer M. J. Top, cand. en hulpred. te Den Helder.

Overleden. In den ouderdom van 57 jaar is te Zeist overleden Ds C. J. Meijer, em.-pred. van Harlingen.

VERSCHEENEN:

Inleiding in de Wijsbegeerte der Wetsidee

Ds J. M. SPIER,

met een inleidend woord van

Prof. Dr DOOYEWEERD,

die in zijn „TEN GELEIDE” o.m. schrijft:

„Des te meer juich ik 't toe, dat Ds J. M. SPIER — die getoond heeft zich de Wijsbegeerte der Wetsidee geheel te hebben eigen gemaakt — thans in de gebieken behoefte heeft voorzien....”

In het „VOORWOORD” zegt de schrijver o.m.:

„De bedoeling van deze „Inleiding in de wijsbegeerte der Wetsidee”, die zich van alle polemiek onthoudt, is geen andere dan velen, voor wie de authentieke bronnen dezer wijsbegeerte te zwaar zijn om te verwerken, met de hoofdgedachten van dit filosofisch systeem vertrouwd te maken....”

Het werk is gedrukt op prima, zwaar houthoudend papier — folio formaat — en bevat 236 pagina's.

De logenaarde prijs is slechts f 3.75.

Gebonden in keurige sterke prachtband met titel in stempelpoud f 4.50.

Verkrijgbaar in den Boekhandel en bij de administratie

PRO ECCLESIA - Enschede - Giro 166705.

Het nieuwe standaardwerk over de Bijbelsche Geschiedenis:
Geschiedenis der Godsopenbaring

door
Dr F. L. Bakker
en **Dr J. H. Bavinck**

De 6e aflevering is verschenen.

„Is er voor dit boek naast het pas genoemde, en de werken van Snoek, Van Andel, Stock-Renke, Sillevius Smitt e.a. nog wel plaats? We hebben deze vraag gesteld, toen we voor eenige maanden de verschijning van dit werk zagen aangekondigd. Na kennisgeving van de eerste aflevering hebben we het antwoord op deze vraag reeds klaar. Er is niet alleen plaats voor dit boek, maar het vult de anderen zoo aan, dat zelfs wie die alre zoe bezitten, toch in dit werk veel zou vinden, dat hij in de andere bronnen tevergeefs zoekt.”
L. v. d. Zweep in De School met den Bijbel.

Inteekening opengesteld in elken boekhandel.

Uitg. J. B. Kok N.V. te Kampen

HEDEN VERSCHENEN:
HET EIGENDOM DES HEEREN
KORTE VERKLARING VAN DEN HEIDELBERGSCHE CATECHISMUS

DOOR
Ds J. G. FEENSTRA

242 Bladz.

Prijs f 2.25. Geb. f 2.90.

De Schrijver geeft hier een populair boek, dat bijga geeft van een scherpen practischen kijk zoowel als van diepe theologische bezinning. Een werk voor predikant en gemeentelid.

In elken Boekhandel.

Uitg. J. B. Kok N.V. - Kampen

HILVERSUM

Rookt U een fijne Sigaar?

Of preferiert U een pijp?

Dan kunt U terecht bij

Sigarenmagazijn

„The Oldsmoker”

Kerkstraat 8 - Hilversum.

Meubelen - Tapijten
COMPLETE INRICHTING

Plannen en begroting gratis

Gebr. Zwantsenberg
N.V.

STADSKANAAL

Overal te onthieden - Franco levering

Lezers van „De Reformatie” die met zooveel sympathie dit blad ontvangen, wilt ook uw FAMILIE-ADVERTENTIE ter plaatsing zenden.

Medewe
Rotter
Dam,
Ds J.
Kool,
Schre
Rotter
kamp,
Hilve
Capell

Alle stu
Prof. J

INHOUD:
V. — Uit
den feite
„Banner”-
dictatoria
en Jeugdb
ding pred.
Ursinus, 2
ten. — L
t nieuw J
telijke va
Avondmaa
geboortev
gelisatie:
schouw, —
blz. 81—8

Er wor
gestaan te
uit Gen. 1
Böhl. 4) Z
ding van
mede eer
den atich
Spjuphulu
omstreeke
Kedor-La
van onbe
juist in e
gezegd wi
tisch is. I
formaat.
naam en
met den r
brieven v
Zooewel
die, welk
sen dezo
zijn er n
naam S
apil in d
Er is in
trekt. To
chronolog
later gele
handelde
Abraham
dan 1875
n.l. onder
logische
tische ge
Ze zijn v
zijn juist
paragraaf
6:1, de
het verbl
jaar, die
Kanaän
Dit zou v
Daarom:
Betrouwl
stamlijste
bron. Be
zien dat
tempelbo
We wi
bezien.
In de
15:16. N
dat zijn
juren za

4) Men
en Band 2
Abraham